

Bestseller

Τεύχος 8

Ιαν. '97

“ΣΩΜΑ, ΘΥΜΗΣΟΥ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΤΟ ΠΟΣΟ ΑΓΑΠΗΘΗΚΕΣ...”

Θυμούμαι, όταν έγραφα το μυθιστόρημα αυτό, με απασχολούσε η αίσθηση του χαμένου. Το χαμένο πρόσωπο, ο χαμένος χρόνος, η ανάγκη επιστροφής σ' αυτή την περιοχή του χαμένου παραδείσου μιας ευτυχίας που άγγιξε το σώμα και χάδηκε μέσα του, έγινε ρυτίδες και τέφρα, μνήμες.

Όλα αυτά ήθελα να τα δώσω μέσα από μια ηρωίδα του πάθους, από έναν άνθρωπο αισθαντικό, που αγάπησε πολύ, που πόνεσε πολύ, που προδόθηκε, που τσαλαπατήθηκε, όμως που βγήκε πάνω από τις πληγές, πάνω από την απόρριψή της, βγήκε χάρη στην ποιότητα του αγώνα της, χάρη στη θυσία της, στην αυτογνωσιακή δύναμή της, χάρη στην «ανάβασή της στο Πρόσωπο.

Το θέμα μου ήταν απλό. Πάντα χρησιμοποιώ απλά θέματα στα μυθιστορήματά μου, γιατί μόνον έτσι μπορώ να βυθίζομαι μέσα στην ομίχλη της φυχής και να φάνω για τους δρόμους που οδηγούν στο συγκεκριμένο κάθε φορά τραύμα, αυτό που δεν φαίνεται, που το κουκουλώνει η καθημερινότητά μας, το παραμορφώνει, και ζούμε τη θλίψη μιας νοσταλγίας αδριστης, ζούμε την αγωνία ενός παρελθόντος που ζητά να λάβει εξουσία στον παρόντα χρόνο της ζωής μας.

Το θέμα, είπαμε, απλό. Μια δημοσιογράφος, η Έρω, ή Ρω, Ερωφίλη, στα όρια της νεότητας αλλά και στα όρια της κατάρρευσης, επιστρέφει στο πατρικό της οπίτι, να γράψει κάποιο ρεπορτάζ ή κάποιο βιβλίο για τη ζωή της. Στο βάθος, ζει την ανάγκη της επιστροφής στο χαμένο. Κι αυτή την ανάγκη τη ζει με πάθος και ακόρυφο. Θέλει να δει τι έφταιξε και χάλασε η ζωή της, γιατί ο Αλέξανδρος, ο αριστοκράτης εραστής της ζωής της, υπήρχε πάντα πίσω από τις μέρες της, πίσω από τον αγώνα της για αξιοπρέπεια.

Στο ερειπωμένο οπίτι της ζει τις αναμνήσεις με πυρετό, σιγμές λαμπερές που τις βρίσκει μία μία πάνω στο σώμα της. Γιατί το σώμα δυμάται. Θυμάται και προφητεύει. Και μέσα από αυτή την καταγραφή της μνήμης, το μυθιστόρημα ολόκληρο γίνεται ένας μυστικισμός του σώματος. Γραμμένο με την ελλεπιτική γραφή, την ψυχογραφική, την ποιητική. Το σώμα δυμάται την αγάπη, τον πόνο, την ερημιά του, και όλα αυτά έκεινη τα ζει μέσα από τα επίπεδα του χρόνου.

Όμως για να κινείται το μυθιστόρημα χρειάζεται εσωτερική ισορροπία, το πάθος πρέπει να γίνει

έκφραση ζωής, το πρόσωπο που το βιώνει να συγκρουούσει, να κομματιαστεί, να συντριβεί, να αγιασθεί από τον πόνο. Η Έρω και ο Αλέξανδρος δεν είχαν ακόμα κλείσει τον κύκλο της μοίρας τους.

Έτσι, εκεί, στη μικρή πόλη, επιστρέφει, τον ίδιο εκείνον καιρό, και ο εραστής της νεότητας, σαν να τους κάλεσε και τους δύο το πνεύμα του μοναχού Δανιήλ, ενός παλιού αγωνιστή της Αντίστασης, προδομένου, που το μυστικό της ζωής του έχει μια σκέση μεταφυσική σχεδόν, θα έλεγα, με τα δύο πρόσωπα. Εκείνος, ο γιος του παλιού μύθου, είναι παντρεμένος και αποτυχημένος. Η κοινωνική του τοποθέτηση αποδείχτηκε μάταιη. Και η Έρω θα του αποδείξει πως η διαφορά των ανθρώπων είναι μια διαφορά αντίληψης, ποιότητας της αντίληψης, και μια διαφορά θυσίας.

Οι δύο παλιοί εραστές θα βρεθούν αντιμέτωποι με το χρόνο που τους ρυτίδωσε, αλλά και με μιαν αμοιβαία ανάγκη να ζήσουν ξανά το παλιό πάθος. Κουβαλούν και οι δύο ένα αντίστοιχο τραύμα από την παιδική τους ηλικία, και είναι αυτό που θα τους φέρει στην ίδια παράλληλο με το χαμένο. Σε μια σκέση με τον μοναχό Δανιήλ - που είναι τυφλός μα βλέπει τα μελλούμενα.

Στο μυθιστόρημα υπάρχουν και άλλα πρόσωπα, όπως η Μάνθα, η φθονερή αδελφή της Ρως, ο Ιταλός δημοσιογράφος Αντρέο, η γυναίκα του Αλέξανδρου και άλλα. Το μυθιστόρημα αυτό, θα έλεγα τώρα, είναι αφιερωμένο στη γυναίκα που αγωνίστηκε, που φώναξε τις ιδέες της κι ιμωρήθηκε γι' αυτό, στη γυναίκα που έζησε το πάθος του έρωτα και ιμωρήθηκε και γι' αυτό. Είναι αφιερωμένο στη γυναίκα που τα έχασε όλα, όμως κέρδισε ένα σημαντικό: τον εαυτό της. Η εμπειρία αυτή της έδωσε την εσωτερική γαλήνη και την πληρότητα. Της έδωσε τη γνώση. Την αυτογνωσία.

Το πρώτο γράψιμο έγινε στην πατρίδα μου τη Λήμνο, το καλοκαίρι του 1985. Το ξαναέγραψα στην Αθήνα, δύο χρόνια μετά. Αυτά τα ψυχογραφικά μυθιστορήματά μου της ελλεπιτικής γραφής προτιμώ να τα αφήνω ένα διάστημα, να δω αν αντέχουν στην απόσταση του χρόνου, ακριβώς επειδή γράφονται με το ίδιο παραληρηματικό πάθος, αυτό που βιώνουν τα πρόσωπά μου, και με μιαν αναβλύζουσα, ας το πω έτσι, γραφή, που δεν προφτιάνει να περάσει από τον έλεγχο του νου, βγαίνει κατευθείαν από τις φυσικές ζώνες.

Μαρία Λαμπαδαρίδου - Πόθου